

BORŠTNIKOV PRSTAN 1992: BORIS CAVAZZA

Obrazložitev:

Borisa Cavazzo dosedanje triinpetdesetletno življenje ni božalo, vse od rojstnega Milana in širnih morij do Ljubljane, Trsta in Maribora, kjer mu danes izročamo najvišje slovensko gledališko igralsko priznanje – Borštnikov prstan. Mornarju, profesorju, pisatelju, igralcu... In čeravno ga danes in v zadnjem času vse pogosteje srečujemo v predavalnici gledališke akademine, za pisalno mizo, pred kamerami ali za njimi, živi v naši zavesti predvsem tisti Boris Cavazza, ki se razdaja na deskah, ki pomenijo svet. Ni mogoče naštetih vseh njegovih vlog niti nagrad v tej kratki utemeljitvi; ker pa so ti večeri Borštnikovi, naštejmo njegove Borštnikove nagrade med raznimi dvajsetimi in več Sterijevimi, Gavellovimi, filmskimi, televizijskimi in drugimi priznanji... Kadarkoli se je pojavil na Borštnikovem srečanju, je praktično dobil nagrado za igro, torej je omenjanje teh nagrad tudi nekakšen sprehod skozi spomin mariborske publike na nepozabne večere z Borisom Cavazzo.

Že na prvem srečanju 1970, na katerem so bile sploh uvedene te nagrade, je prejel prvo za burleskno razposajenega, z mediteransko domiselnostjo polnega Agentja Jazbeca v Štokovi burki *Moč uniforme* v izvedbi tržaškega gledališča, kjer je poleg ljubljanske Drame ustvaril največ vlog. Dve leti za tem je bil legendarni Skapin v prav tako legendarni uprizoritvi *Skapinovich zvičaj* v Lotschakovi režiji v ljubljanski Drami. Ta sijajna predstava sredi dramske krize je na poseben način demantirala krizo samo. Poem spet dve leti zaporedoma nagradi za dve tako različni vlogi, kot sta Puba Fabrici v *Gospodi Glembajevih* in Georgij v Jovanovičevi *Osvoboditvi Skopja*.

In spet Borštnikova nagrada za Doktorja v Jančarjevem *Velikem briljantnem valčku*, Dantona v *Dantonovem primeru* in doktorja Grozda v *Narodovem blagru*, spet s tržaškim ansamblom. Po svoje je tragična koincidenca, da je dobil Zlati lovorjev venec za življenjsko delo še leta 1990 na zadnjem festivalu MES Sarajevo. In čeravno nagrada zagotovo niso zanesljivo merilo umetniške teže ustvarjalca, pa vseeno kažejo na priljubljenost in kvaliteto igralca, ki nocoj sprejema nekakšno krono svojega igralskega popotovanja skozi slovenska gledališča, in filme,

krono v obliki zlatega prstana, ki nosi ime po prav tako vsestranski umetniški osebnosti – Ignaciju Boršniku.

Kajti pri Borisu Cavazzi moramo ob že omenjenih likih in še njegovih Tartuffih, Stavroginih, Kantorjih, Grozdih, Kalandrih, Astrovih, Ferdinandih, ob njegovih, za Slovence dotlej povsem neznanih vragolijah v komedijah Daria Foa itd. omeniti lepo po vrsti še njegovo profesuro na Akademiji za gledališče, torej njegovo ustvarjalno in inovativno pedagoško delo, s katerim se je odlikoval tudi Boršnik; nadalje moramo navesti vsaj nekatere scenarije, na primer za film *Kormoran* in televizijska filma *Primer Feliksa Langusa ali Kako ujeti svobodo* in na pravkar posneti, še nepredvajani, po scenariju pa nedvomno komedijsko in groteskno mojstrski film o slovenski politični pomladi z naslovom *Predsednik ...* Povedati moramo tudi, da je zastajal dih gledalcem njegovih mojstrov in v Celovcu, Avstraliji, Splitu, Italiji in drugod. Svetovljan, mediteranec, Slovenec ...

O sebi pravi, da so ga izzivi in udarci usode preoblikovali ... ker črpa iz sebe, iz svojega življenja in zavestne ali nezavestne izkušnje, pa so ti izzivi usode njegovo umetnost torej še poglobili. Sam pravi, da je to ustvarjalno iskanje po notranjosti za umetnika katarzično.

Toda ob identificiranju z nekaterimi situacijami, ki so njegovemu življenjskemu izkustvu zelo blizu, Cavazza dodaja, da je igra tudi potovanje skozi prostor in čas.

Imeti srečo in čast, gledati in doživljati to Cavazzevo potovanje skozi njegovo intimno izkušnjo, a tudi skozi čas in prostor, je tudi za nas, ki le spremljamo njegovo umetnost, prav tako na svoj način katarzično. Eden od Boršnikovih prstanov bo nocoj doma na zares pravi, topli, mogočni človeški roki ... Na roki Borisa Cavazze!